

Briuselis, 2019 04 10
COM(2019) 195 final

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS
PARLAMENTUI, EUROPOS VADOVŲ TARYBAI, TARYBAI, EUROPOS
CENTRINIAM BANKUI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ
KOMITETUI, REGIONŲ KOMITETUI IR EUROPOS INVESTICIJŲ BANKUI**

**Jungtinės Karalystės išstojimo iš Sąjungos be susitarimo poveikio mažinimas:
suderintas Sąjungos požiūris**

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS
PARLAMENTUI, EUROPOS VADOVŲ TARYBAI, TARYBAI, EUROPOS
CENTRINIAM BANKUI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ
REIKALŲ KOMITETUI, REGIONŲ KOMITETUI IR EUROPOS INVESTICIJŲ
BANKUI**

**Jungtinės Karalystės išstojimo iš Sąjungos be susitarimo poveikio mažinimas:
suderintas Sąjungos požiūris**

1. ĮVADAS

2017 m. kovo 29 d. Jungtinė Karalystė pranešė apie savo ketinimą išstoti iš Sąjungos. Komisija toliau laikosi nuomonės, kad geriausia išeitis yra tvarkingas Jungtinės Karalystės išstojimas iš Sąjungos remiantis Susitarimu dėl išstojimo, kuriam pritarė Jungtinės Karalystės Vyriausybė ir kurį 2018 m. lapkričio 25 d. patvirtino Europos Vadovų Taryba (50 straipsnis). Komisija ir toliau daugiausia pastangų deda tam, kad tas tikslas būtų pasiektas. Vis dėlto, likus dviem dienoms iki 2019 m. balandžio 12 d. – Europos Vadovų Tarybos pratęsto termino pabaigos¹, gerokai padidėjo netvarkingo išstojimo tikimybė. Šio komunikato tikslas – įvertinti intensyvią pasirengimo tam scenarijui veiklą, kuri vykdoma jau nuo 2017 metų.

Komisija ne kartą, be kita ko, trijuose 2018 m. liepos 19 d.², 2018 m. lapkričio 13 d.³ ir 2018 m. gruodžio 19 d.⁴ komunikatuose dėl pasirengimo Jungtinės Karalystės išstojimui, atkreipė visų suinteresuotųjų subjektų dėmesį į tai, kad išstojimas be susitarimo sukeltų didelių trikdžių. Šis vertinimas nepasikeitė. Išstojimo be susitarimo atveju nebūtų įmanoma užtikrinti tvarkingo perėjimo proceso, kuris būtų panašus į numatytąjį Susitarime dėl išstojimo.

Todėl ES institucijos, valstybių narių visų lygmenų administracijos ir visi suinteresuotieji subjektai bendradarbiavo, kad sušvelnintų išstojimo be susitarimo poveikį. Dėl šių bendrų pastangų šiandien ES yra pasirengusi netvarkingam išstojimui.

Europos ir nacionaliniu lygmeniu priimtos nenumatytų atvejų priemonės grindžiamos 2018 m. lapkričio 13 d. komunikate išdėstytais bendraisiais principais. Nenumatytų atvejų priemonėmis nesukuriama tokia nauda, kokią teikia narystė Sąjungoje, ir neužtikrinamos sąlygos, kurios būtų panašios į pereinamojo laikotarpio sąlygas, nustatytas Susitarime dėl išstojimo. Jos yra laikino pobūdžio ir jas Europos Sąjunga priėmė vienašališkai, atsižvelgdama į savo interesus. Jomis visapusiškai paisoma Sutartyse nustatyto kompetencijų pasidalijimo, taip pat subsidarumo principo.

Išstojimo be susitarimo atveju tomis nenumatytų atvejų priemonėmis Jungtinei Karalystei suteikiama laiko išspręsti tris pagrindinius su atsiskyrimu susijusius klausimus, kurie yra diskusijų dėl tolesnių santykių su Jungtine Karalyste prielaida. Kaip

¹ 2019 m. kovo 22 d. Europos Vadovų Tarybos sprendimas (ES) 2019/476, priimtas susitarus su Jungtine Karalyste, kuriuo pratęsiamas terminas pagal ES sutarties 50 straipsnio 3 dalį (OL L 80I, 2019 3 22, p. 1).

² COM(2018) 556.

³ COM(2018) 880.

⁴ COM(2018) 890.

2019 m. balandžio 3 d.⁵ Europos Parlamentui yra nurodęs Pirmininkas J.-C. Junckeris, šie klausimai yra tokie: i) ir toliau turės būti paisoma 27 ES valstybių narių ir Jungtinės Karalystės piliečių, kurie iki išstojimo dienos naudojosi teise laisvai judėti, teisių bei turės būti užtikrinama jų apsauga; ii) Jungtinė Karalystė turės toliau vykdyti finansinius įsipareigojimus, kuriuos ji yra prisiėmusi kaip valstybė narė, ir iii) dar reikės rasti sprendimą, kaip Airijos saloje išsaugoti taiką ir vidaus rinkos vientisumą. Jungtinė Karalystė turi visapusiškai laikytis Didžiojo penktadienio susitarimo – tiek jo raidės, tiek dvasios.

2. PASIRENGIMAS NENUMATYTIEMS ATVEJAMS BAIGTAS

Pasirengimas Jungtinės Karalystės išstojimui vyko bendromis ES institucijų ir organų, nacionalinių, regioninių ir vietos valdžios institucijų, taip pat ekonominės veiklos vykdytojų pastangomis. Visų šių subjektų buvo paprašyta prisiimti atsakomybę, kad būtų pasirengta išstojimui be susitarimo ir būtų sušvelnintas blogiausias tokio išstojimo poveikis.

ES institucijos bei organai ir 27 ES valstybės narės išstojimui be susitarimo aktyviai rengėsi nuo 2017 m. gruodžio mėn. Be trijų komunikatų, kuriuose išdėstytos politinės gairės dėl požiūrio, kurio reikia laikytis, Komisija yra paskelbusi 92⁶ pranešimus, kuriais siekiama padėti suinteresuotiesiems subjektams ir valdžios institucijoms pasirengti. Be to, ji yra pateikusi 19 pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, iš kurių 18 buvo priimta ir bus taikoma nuo išstojimo dienos, o vienas aktas – dėl 2019 m. ES biudžeto – bus taikomas atgaline data nuo išstojimo dienos, kai tik bus susitarta dėl galutinės jo teksto redakcijos⁷. Komisija taip pat yra priėmusi 45 ne teisėkūros procedūra priimamus aktus įvairiose politikos srityse⁸.

Komisija surengė plataus masto technines diskusijas su 27 ES valstybėmis narėmis tiek bendraisiais pasirengimo ir nenumatytų atvejų veiksmų klausimais, tiek specialiaisiais sektoriniais, teisiniais ir administraciniais klausimais. Kad paašškintų Komisijos pasirengimo ir nenumatytų atvejų veiksmus ir aptartų nacionalinius pasirengimo bei nenumatytų atvejų planus, Komisijos atstovai lankėsi visų 27 ES valstybių narių sostinėse. Vizitų metu paašškėjo, kad valstybės narės yra gerai pasirengusios visiems scenarijams.

Pagrindinės sritys, kuriose būtina imtis nenumatytų atvejų veiksmų, yra piliečių teisės (socialinė apsauga, teisė gyventi šalyje ir teisė keliauti), transportas (bazinis susisiekimas ir sauga), policijos ir teisminis bendradarbiavimas, naujų Sąjungos išorės sienų su Jungtine Karalyste valdymas, žuvininkystė ir Sąjungos biudžetas. Sąjunga ir valstybės narės yra priėmusios priemonių ir kitose pasirinktose srityse.

⁵ Pirmininko J.C. Junckerio pareiškimas Europos Parlamento plenarinėje sesijoje dėl Jungtinės Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos, Briuselis, 2019 m. balandžio 3 d., http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-19-1970_en.htm.

⁶ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_lt.

⁷ Tikimasi, kad plenarinėje sesijoje, kuri prasidės 2019 m. balandžio 15 d., Europos Parlamentas pritars pasiūlymui.

⁸ Atsižvelgiant į Jungtinės Karalystės ir kitų išorės subjektų teikiamą indėlį, vyksta 19 papildomų ne teisėkūros procedūra priimamų aktų priėmimo procesas.

Kiek tai susiję su piliečiais, valstybės narės, laikydamosi Komisijos rekomenduojamo palankaus požiūrio⁹, Jungtinės Karalystės piliečiams, kurie išstojimo momentu gyvena ES, suteikia (laikiną ar nuolatinę) teisę toliau gyventi šalyje.

Iki išstojimo piliečių įgytos socialinės apsaugos teisės, susijusios su Jungtine Karalyste, saugomos. Nenumatytų atvejų reglamentu į jo taikymo sritį patenkantiems asmenims, nepaisant jų pilietybės, bus užtikrinta, kad iki išstojimo dienos įvykusiems faktams arba įvykiams ir įgytiems gyvenimo, draudimo arba darbo laikotarpiams būtų taikomi vienodo požiūrio, sulyginimo ir sumavimo principai¹⁰. Valstybės narės taip pat įgyvendina nacionalinio lygmens priemonės, kuriomis po išstojimo dienos užtikrinamos šių piliečių socialinės apsaugos teisės.

Sąjungoje taip pat susitarta, kad Jungtinės Karalystės piliečiams, kurie verslo ar turizmo tikslais į ES atvyksta ne ilgesniam kaip 90 dienų laikotarpiui per 180 dienų laikotarpį, vizų nereikės, jei Jungtinė Karalystė tokį patį režimą taikys visiems 27 ES valstybių narių piliečiams¹¹.

Be to, priimta nenumatytų atvejų reglamentų, kuriais siekiama toliau užtikrinti bazinį susisiekimą pagrindinių rūšių – oro¹², geležinkelių¹³ ir kelių – transportu tiek keleivių, tiek krovinių vežimo sektoriuose¹⁴.

Jungtinei Karalystei išstojus iš Sąjungos, policijos ir teisminis bendradarbiavimas vyks remiantis ne ES teise, o daugiašalėmis tarptautinėmis konvencijomis. ES institucijos ir valstybės narės yra kartu nustatčiusios atitinkamas priemones, kuriomis būtų galima naudotis šiomis aplinkybėmis. Valstybės narės įdėjo daug pastangų siekdamos užtikrinti, kad iki išstojimo dienos šios priemonės pradėtų veikti.

Valstybės narės glaudžiai bendradarbiavo su ES institucijomis siekdamos užtikrinti, kad įdiegiant atitinkamą infrastruktūrą ir skiriant išteklių, reikalingų pasienyje esančių prekių

⁹ Jungtinės Karalystės piliečiams kiekvienoje ES valstybėje narėje suteikiamos teisės gyventi šalyje sąrašas pateiktas Komisijos svetainėje adresu https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/residence-rights-uk-nationals-eu-member-states_en.

¹⁰ 2019 m. kovo 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/500, kuriuo nustatomos socialinės apsaugos koordinavimo srities nenumatytų atvejų priemonės, taikytinos Jungtinei Karalystei išstojus iš Sąjungos (OL L 85I, 2019 3 27, p. 35).

¹¹ 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1806, nustatančio trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams tas reikalavimas netaikomas, sąrašus, dalinis pakeitimas. Oficialus priėmimas įvyks artimiausiomis dienomis.

¹² 2019 m. kovo 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/494 dėl tam tikrų aviacijos saugos aspektų, susijusių su Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimu iš Sąjungos (OL L 85I, 2019 3 27, p. 11), ir 2019 m. kovo 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/502 dėl bendrų taisyklių, kuriomis užtikrinamas bazinis oro susisiekimas Jungtinei Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystei išstojus iš Sąjungos (OL L 85I, 2019 3 27, p. 49).

¹³ 2019 m. kovo 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/503 dėl tam tikrų geležinkelių saugos ir susisiekimo aspektų, susijusių su Jungtinės Karalystės išstojimu iš Sąjungos (OL L 85I, 2019 3 27, p. 60).

¹⁴ 2019 m. kovo 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/501 dėl bendrųjų taisyklių, kuriomis užtikrinamas bazinis susisiekimas krovinių ir keleivių vežimo keliais sektoriuje, atsižvelgiant į Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimą iš Sąjungos (OL L 85I, 2019 3 27, p. 39).

multinės formalumams bei tikrinimui ir sanitariniams ir fitosanitariniams patikrinimams atlikti, būtų išsaugotas vidaus rinkos vientisumas.

Laikytasi nuomonės, kad, siekiant kuo labiau sumažinti riziką finansiniam stabilumui Europos Sąjungoje, finansų sektoriuje būtina taikyti tik nedidelį skaičių ES priemonių. Šis sprendimas buvo grindžiamas Komisijos, Europos Centrinio Banko, Bendros pertvarkymo valdybos ir Europos priežiūros institucijų atlikta išstojimo be susitarimo rizikos bendra analize, taip pat Europos Centrinio Banko ir Anglijos banko jungtinės techninės grupės analize.

Kiek tai susiję su žuvininkystės veikla, priemonės, kurių imtasi, leis Sąjungos ir Jungtinės Karalystės laivams 2019 metais toliau turėti abipusę prieigą prie viena kitos vandenų¹⁵, jei Jungtinė Karalystė suteiks prieigą Sąjungos laivams ir laikysis Žvejybos galimybių nustatymo 2019 metams reglamento¹⁶. Kitaip laikino veiklos nutraukimo atvejais ES žvejai galės gauti finansinę paramą¹⁷.

Visos šios priemonės kuriam laikui sušvelnins didžiausius netvarkingo Jungtinės Karalystės išstojimo sukeltus trikdžius, kaip pavaizduota šio komunikato 1 priede pateiktoje diagramoje.

3. 2019 M. BIUDŽETAS IR PAPILDOMA FINANSINĖ PARAMA

Komisija priėmė pasiūlymą dėl nenumatytų atvejų reglamento, kuriame numatyta, kad Jungtinės Karalystės gavėjams 2019 metais gali būti toliau mokamos ES bendrojo biudžeto fondų lėšos, jei Jungtinė Karalystė 2019 metais toliau mokės įnašus į biudžetą ir leis atlikti reikiamą auditą ir kontrolę¹⁸. Jei Jungtinė Karalystė nesutiks prisidėti prie 2019 m. biudžeto finansavimo, kaip nustatyta pasiūlytame nenumatytų atvejų reglamente, Komisija per tinkamą laiką pateiks taisomojo biudžeto projektą, kuriuo bus išspręstas atsiradusio finansavimo trūkumo klausimas. Šiomis aplinkybėmis Komisija prašo Europos Parlamento ir Tarybos oficialiai priimti pasiūlymą.

Sąjunga yra nusprendusi, kad bet kokių atveju kai kurių rūšių veikla turėtų būti tęsiama net jei tie įnašai nebus mokami. Bus tęsiama programa PEACE IV ir Jungtinės Karalystės ir Airijos bendradarbiavimo programa, nes pagal jas teikiama esminė parama taikai Šiaurės Airijoje ir Airijoje¹⁹. Be to, siekiant išvengti trukdžių, kurių galėtų kilti

¹⁵ 2019 m. kovo 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/498, kuriuo dėl Jungtinės Karalystės vandenyse žvejojantiems Sąjungos žvejybos laivams skirtų žvejybos leidimų ir Jungtinės Karalystės žvejybos laivų Sąjungos vandenyse vykdomų žvejybos operacijų iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/2403 (OL L 85I, 2019 3 27, p. 25).

¹⁶ 2019 m. sausio 30 d. Tarybos reglamentas (ES) 2019/124, kuriuo 2019 metams nustatomos tam tikrų žuvų išteklų ir žuvų išteklų grupių žvejybos galimybės (OL L 29, 2019 1 31, p. 1), ir 2018 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (ES) 2018/2025, kuriuo 2019 ir 2020 m. Sąjungos žvejybos laivams nustatomos tam tikrų giliavandenių žuvų išteklų žvejybos galimybės (OL L 325, 2018 12 20, p. 7).

¹⁷ 2019 m. kovo 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/497, kuriuo dėl Jungtinės Karalystės išstojimo iš Sąjungos iš dalies keičiamos tam tikros Reglamente (ES) Nr. 508/2014 nustatytos taisyklės, susijusios su Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondu (OL L 85I, 2019 3 27, p. 22).

¹⁸ Pasiūlymas dėl Tarybos reglamento dėl Sąjungos 2019 m. bendrojo biudžeto vykdymo ir finansavimo priemonių, susijusių su Jungtinės Karalystės išstojimu iš Sąjungos (COM(2019) 64 *final*). Šiam pasiūlymui Taryba pritarė.

¹⁹ 2019 m. kovo 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/491, kuriuo sudaromos sąlygos toliau vykdyti teritorinio bendradarbiavimo PEACE IV (Airija ir Jungtinė Karalystė) bei

studentams ir jų siunčiančiosioms bei priimančiosioms įstaigoms, taip pat gali būti baigta vykdyti iki išstojo dienos pradėta ir tęsiama visų rūšių judumo mokymosi tikslais veikla pagal programą „Erasmus+“, kurioje dalyvauja Jungtinė Karalystė²⁰.

Be to, verslo organizacijos ir suinteresuotieji subjektai teigė, kad netvarkingo Jungtinės Karalystės išstojo iš Sąjungos sukeltam ekonominiam poveikiui sušvelninti gali prireikti Sąjungos finansinės paramos. Išstojo be susitarimo poveikis bus juntamas visoje Europos Sąjungoje, tačiau akivaizdu, kad kai kurie regionai ir ekonomikos sektoriai patirs didesnę poveikį.

Pirma, didelės išlaidas patirs valstybės narės, kurios yra Jungtinės Karalystės kaimyninės šalys. Nors atlikti su muitų teisės aktais, sanitarijos ir fitosanitarijos taisyklėmis ir kitais saugumo bei saugos standartais susijusius tikrinimus ir kontrolę turės visos valstybės narės, kai kurioms valstybėms narėms teks ypač didelis krūvis. Todėl jos turėjo įrengti naujų pasienio kontrolės postų arba atnaujinti esamus. Antra, ypač didelių ekonominių išlaidų patirs sektoriai, kurie yra glaudžiausiai susiję su Jungtine Karalyste. Tai, pavyzdžiui, žemės ūkio maisto produktų eksportuotojai, kurie orientuojasi į Jungtinės Karalystės rinką, žuvininkystės įmonės, kurios priklauso nuo prieigos prie Jungtinės Karalystės vandenų, taip pat turizmo verslas regionuose, kurie yra populiarius tarp Jungtinės Karalystės turistų. Trečia, Komisijai vykdant pasirengimo veiklą paaiškėjo, kad su Jungtine Karalyste prekiaujančios mažosios ir vidutinės įmonės (MVĮ) turi mažiau galimybių imtis pasirengimo veiksmų nei didelės bendrovės. MVĮ kartais trūksta administracinių ir teisinių gebėjimų įgyvendinti visą nenumatytų atvejų planą.

Nors finansinės paramos poreikis yra akivaizdus, vis dėlto reikia atsižvelgti į suvaržymus, kuriuos kelia išstojo be susitarimo. Komisija nuosekliai laikėsi nuomonės, kad Jungtinė Karalystė ir toliau privalo vykdyti savo finansinius įsipareigojimus Europos Sąjungai esant bet kokiam scenarijui, o Europos Sąjunga analogiškai vykdys savo finansinius įsipareigojimus Jungtinei Karalystei, be kita ko, išstojo be susitarimo atveju.

Šiomis aplinkybėmis Komisija analizavo, kaip išstojo be susitarimo atveju, padarius reikiamų pakeitimų, būtų galima sutelkti dabartines Sąjungos biudžeto programas ir priemones. Tuo siekiama turimomis lėšomis sušvelninti poveikį tose srityse, kuriose jis būtų labiausiai juntamas. Šios priemonės bus pasiūlytos tinkamai atsižvelgiant į ES biudžeto išlaidų ir pajamų dalių pakeitimus, kurių gali reikėti padaryti dėl netvarkingo išstojo, ir visapusiškai naudojantis esamomis biudžeto priemonėmis bei turimais ištekliais. Persikirstant tam tikrų struktūrinių fondų programoms skirtas lėšas, pagal Bendrą žemės ūkio produktų rinkų organizavimo reglamentą²¹ taikant žemės ūkio rinkų sutrikdymo prevencijos priemones, įskaitant galimybę pasinaudoti visais galimais finansiniais šaltiniais, ir panaudojant konkrečias priemones, pavyzdžiui, Įmonių konkurencingumo ir mažųjų bei vidutinių įmonių programą (COSME), Europos

Jungtinės Karalystės ir Airijos (Airija, Šiaurės Airija ir Škotija) programas Jungtinei Karalystei išstojus iš Sąjungos (OL L 85I, 2019 3 27, p. 1).

²⁰ 2019 m. kovo 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/499, kuriuo nustatomos nuostatos dėl judumo mokymosi tikslais veiklos pagal Reglamentu (ES) Nr. 1288/2013 sukurtą programą „Erasmus+“ tolesnio vykdymo Jungtinei Karalystei išstojus iš Sąjungos (OL L 85I, 2019 3 27, p. 32).

²¹ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL L 347, 2013 12 20, p. 671).

prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą (EGF), Solidarumo fondą ir Europos strateginių investicijų fondą (ESIF), išstojimo be susitarimo atveju iš ES biudžeto būtų galima suteikti papildomą tikslinį finansavimą.

Kalbant apie skubesnę paramą poveikį patyrusiems suinteresuotiesiems subjektams, pavyzdžiui, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurių pozicijos Jungtinės Karalystės atžvilgiu yra reikšmingos, lanksčių su nacionalinėmis paramos priemonėmis susijusių sprendimų teikia ES valstybės pagalbos taisyklės.

4. GAIRĖS DĖL SUDERINTO POŽIŪRIO PO NETVARKINGO IŠSTOJIMO

Nepaisant to, kad Sąjungos mastu ekonominės pozicijos Jungtinės Karalystės atžvilgiu yra nevienodos, derybų su Jungtine Karalyste ir pasirengimo išstojimui metu 27 ES valstybių narių demonstruojama vienybė ir solidarumas padėjo siekti bendro tikslo. Ypač svarbu, kad veiksmai, kurių bus imamasi po netvarkingo išstojimo, išliktų suderinti ir nuoseklūs. Tokia vienybė stiprina bet kokių taisomųjų veiksmų veiksmingumą, užtikrina mūsų bendrų taisyklių apsaugą ir vienodas sąlygas, didina nuspėjamumą labiausiai nukentėjusiems ir padeda nenukrypti nuo Sąjungos derybų tikslų, susijusių su diskusijomis dėl būsimų santykių su Jungtine Karalyste. Dėl šių priežasčių turi būti vengiama valstybių narių ir Jungtinės Karalystės dvišalių susitarimų.

Siekiant teikti papildomą paramą valstybėms narėms įgyvendinant nenumatytą atvejų priemones, Komisija šiandien teikia papildomas gaires penkiose pagrindinėse srityse. Jos padės užtikrinti, kad nenumatytą atvejų priemonės būtų įgyvendinamos sklandžiai, ir leis suformuoti suderintą požiūrį ir jo laikytis toliau nurodytose srityse, susijusiose su:

- piliečių teise gyventi šalyje ir socialinės apsaugos teisėmis;
- policijos ir teisminių bendradarbiavimų baudžiamosiose bylose;
- vaistais ir medicinos priemonėmis;
- žuvininkystės veikla ir
- duomenų apsauga.

Prireikus Komisija pateiks papildomų gairių. Komisija ir toliau yra pasirengusi su 27 ES valstybėmis narėmis aptarti klausimus, susijusius su išstojimo be susitarimo poveikiu, ir tęsti skaidrų bei intensyvų bendradarbiavimą, kuris buvo būdingas derybų laikotarpiui. Laikotarpiu po išstojimo valstybės narės raginamos pranešti Komisijai ir viena kitai apie kilusias numatytas ir nenumatytas problemas, taip pat apie geriausią jų šalinimo praktiką – tai būtų naudinga visoms valstybėms narėms. Laikotarpiui iškart po išstojimo Komisija įsteigė valstybių narių administracijoms skirtą skambučių centrą, kuris suteikia galimybę joms pasinaudoti Komisijos ekspertine pagalba. ES piliečiai, įmonės ir kiti suinteresuotieji subjektai bet koku klausimu gali kreiptis į „Europe Direct“ (nemokamas telefono numeris 00 800 6 7 8 9 10 11 iš bet kurios ES valstybės narės).

5. IŠVADA

Nuo to laiko, kai 2016 m. birželio 23 d. Jungtinėje Karalystėje įvyko referendumas, Sąjunga nuosekliai reiškė apgailestavimą dėl Jungtinės Karalystės sprendimo išstoti iš Sąjungos ir pagarbą jam. Komisija toliau laikosi nuomonės, kad tvarkingas išstojimas pagal Susitarimą dėl išstojimo yra pati geriausia galimybė. Tačiau netvarkingo išstojimo galima išvengti tik tuo atveju, jei Jungtinė Karalystė ratifikuos Susitarimą dėl išstojimo.

Todėl ES ėmėsi priemonių, būtinų pasirengti išstojimui be susitarimo, tačiau ji yra pasiryžusi tokios baigties išvengti. Tam, kad būtų galima reaguoti į kylančias problemas ir toliau puoselėti pagrindines Sąjungos vertybes, ir toliau reikės valstybių narių vienybės ir solidarumo.